

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljan-
jem na dom
a celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četr leta — 80 „
Naročnina se pošilja
opravnosti v škofovsk.
poslopu (Bischofshof).
Dedežniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Vabilo na naročbo.

„Slovenski Gospodar“ velja od 1. julija do 1. oktobra — 80 kr., od 1. julija do konca leta — 1 fl. 60 kr. Gg. naročnike, katerim sedaj naročnina poteče, ali jim je že poprej, prosimo, da jo takoj ponovijo, list se bo samo predplačnikom posiljal. Če bi kdo naročnino plačal, pa lista nebi dobil, naj ga hitro reklamira.

Opravnost „Slov. Gosp.“

Ne pozabimo bližnjih volitev za deželni zbor.

Slovenci na Štajerskem in Koroškem so pri zadnjih srenjskih volitvah pokazali nenavadno a vseskozi hvale vredno marljivost in delaynost. Zvrigli so sila veliko starih županov, ki so jim preveč v liberalni in ob enem nemškutarski rog trobili. Kaj jih je k tolikoj marljivosti naklonilo? Deloma go-to vedno rastoče narodno zavedenje, večijdel pa — sila, bridke skušnje. Morali so namreč nemilo občutiti slabo gospodarjenje dosedanjih županov. Mnogi so zapravili srenjske kapitale in vrh tega še srenje z dolgo obložili. Blizu Maribora, n. pr. je večletni župan, pravi vojskovodja vsem liberalnim kričačem in nemškutarskim ševarjem na deželi, srenji zapravil kapital 700 fl. koje so prejšnji župani zapustili, ter srenji nakopal 6000 fl. dolga, za katere sedaj mariborske branilnici z ostalimi srenjami v fari vred na leto plačuje obresti uboga srenja. Tako in enako gospodarjenje liberalnih županov je ljudem oči silama odprlo. Preveč so jim v mošnje segali, zato so jim pa pri zadnjih volitvah dali slovo. Sila kola lomi pa tudi liberalno gospodstvo ruši. Nek kmet je rekел: kde liberalec gospodari, tam je sama zapravljinost in dolg. Kmet je zadel čisto resnico in pokazal, da ima več zdrave pameti pod klobukom, kakor pa 100 tržanskih ali mestjanskih liberalcev skup. Ti so namreč liberalizma še tako pijani, da na jihovo iztreznjenje blizu ni misliti. Sicer včasih tudi ti gospodje vzdihujejo o velikih dačah, o nepotrebnih stroških pri srenji, okraju, deželi itd.

Ali da bi si kedaj domislili, da so tega vsega sami krivi, ker so po svojih volitvah vselej le liberalcem pomagali do večine in gospodstva, tega pa ne storijo. Na Boga verujejo malo ali celo nič, tem več ali celo vse pa verujejo svojim liberalnim listom, koje edine berejo. Kar jim ti kvasijo, to je več kot božje evangelje, čeravno je včasih neizmerno površno, revno, neslano, neresnično in mnogokrat vse izlegano. Liberalni listi so neizrečeno zapeljivi; vse kar liberalci storijo, hvalijo in zagovarjajo; večijdel pa zamolčijo tako, da jihov bralec resnice liberalcem neugodne še niti ne izvē. Tako na primer ni nobeden izmed liberalnih listov svojim bralcem razložil jasno in točno tega, kar je letos štajerski deželni odbor o gospodarstvenem položaju naše dežele tiskati in razglasiti dal. Preveč so se bali, da nebi kde jihovi bralci zapazili pogubnosti liberalnega gospodstva v deželi in — spregledali.

Iz zanimivega poročila deželnega odbora pa izvemo sledeče: Stajerska šteje 1,200.000 prebivalcev ter je l. 1875 imela dače 10,768.576 fl. t. j. cesarske dače z dokladami, potem priklade za srenje, okraje in deželo in naposled užitinske dače od vina, mesa, piva in žganjice — štroški za štempeljne, davki od kuponov itd. niso vracjeni. Ako se gori omenjena svota razdeli na vse prebivalce enakomerno, potem zadene vsakega Stajerca, bodi berač na cesti, bodi dete v zibelji, davek 10 fl. Ta silna silna svota se nabira iz 3 davkarskih vrst; 4,233.606 fl. znaša cesarska dača, 3,519.324 fl. gre za potrebe srenj, okrajev in dežele, 1,408.935 fl. daje užitnina od vina in mesa, 219.208 fl. od žganjice, 1,354.930 fl. od piva (pira).

Leta 1871. pri zadnjih volitvah so nam liberalni poslanci n. pr. Seidl obetali zlate gradove. Ljudje so mislili, da bodo sedaj dače zmanjšane, ali grozno so se ukanili. Dače se niso zmanjšale, ampak neizmerno povečale. Številke nam to le preveč jasno dokazujo in liberalno gospodstvo obsodujejo. Cesarske dače so l. 1871 na Štajerskem znašale 4,565.439 fl., l. 1874. pa že 5,349.777 fl.

Ali ob enem so ljudje čedalje več dače dolžni ostajali, tudi je bilo treba zavoljo izrednih nesreč mnogo davka odpisati. To je naposled celo ministre na Dunaju prestrašilo in so torej leta 1875. cesarsko dačo zopet spustili na 4,233.606 gld. Vse drugače pa je zastran doklade za stroške pri srenjah, okrajih in deželi na Štajerskem. Tukaj se je najbolj pokazala nesreča, da so ljudje pred 6 leti izvolili večjidel same liberalce. Kajti od tiste dobe so ove doklade strašno naraščale. Le pomislimo l. 1871. so znašale vse ove doklade le 58 % od cesarske dače, l. 1872. so pa že pobirali 68 %, l. 1873. celo 79 %, l. 1874, že 81 % in l. 1875. celih 85 % tedaj od leta do leta več. Ni čuda, da so pri tako napetih stroških ces. kralj. davkarije in ces. kralj. glavarstva začela nenavadno ostro dače iztirjevati in mudne davkoplačilce rubiti. Izvoljeni liberalni župani, šolski svetovalci, okrajni zastopniki, deželni poslanci so od leta do leta dovolili več stroškov, jihovi volilci so pa morali plačati — češ ali ne-češ. Od l. 1871—1875 je pri nas bilo zarad zaostale dače 286.114 rubljenj ali rubežev, t. j. vsaki četrти človek, če poprek računimo, je bil rubljen, da se je od liberalnih poslancev dovoljeni davek iz ljudi iztirjal. Sedaj so ti gospodje na Štajerskem in tudi na Koroškem, kder menda tudi ni boljše, z svojim poslanstvom pri kraju. Kmalu bedo razpisane nove volitve. Ne pozabimo na nje!

Cerkvene zadeve.

Letošnje ordinacije za našo lavantinsko škofijo se bodo v Mariboru vrstile 18., 20. in 22. julija.

Lepe svete podobe iz lesa izrezljane, zlasti podobe Kristusa, blažene Marije in svetnikov, se dobijo v Gröden-u na Tirolskem pri g. Purgerju. Cerkveno predstojništvo v Kamci pri Mariboru je 2 Kristusa možke velikosti ondi kupilo za pokopališče v Kamci in pri sv. Vrbanu ter je prav zadovoljno. Podobe, ki se pri g. Purgerju dobijo po 35 fl., stanejo drugod po 60 fl. Denejnejši številki „Slov. Gosp.“ priloženi cenilnik naj stvar pojasni.

Župnika sv. Ane v slov. goricah č. g. Jož. Divjaka so, kakor se govorji vsled prizadevanja dr. Juga pri sv. Lenartu, pred porotno sodnijo v Gradcu postavili, in ga tožili, da je denarje, katere je za otroke iz najdeniške hiše v Gradcu prejemal, nekako zapravljal. Sodnija je blagega gospoda nekrivega spoznala, česar se vsi pridni ljudje veselijo; grde ovaduhe pa bodi sram!

Razprave in sklepe dunajskega shoda avstrijskih katoličanov začne „Slov. Gosp.“ prihodnji objavljati po nemških zapisnikih, kateri sedaj na Dunaju izhajajo. Konečno se bo po „Slov. Gosp.“ ponatisnila posebna brošura, ki se bo dobivala po primerni ceni pri uredništvu!

Nova kardinala, nadškof zagrebački Mihajlovič in nadškof dunajski dr. Kučker sta 25. junija

bila v Rimu in sta bila od sv. Očeta slovesno sprejeta v čestito družbo rimskih kardinalov, izmed katerih se volijo novi papeži.

Društvo sv. Cecilije v Ljubljani za povzdrogo pravega cerkvenega petja se je 14. junija osnovalo z 250 udi. Novemu društvu prvi predsednik je g. prošt dr. Jarec, tajnik g. Gnjezda, vodja godbe g. Förster, blagajnik g. Bohinc, odborniki pa gg. Hribar, Majer, Satner, Smrekar in Stegnar. Med društveniki je mnogo pridnih učiteljev.

Blagodušno obnašanje je pokazal te dni brat našega svitlega cesarja, nadvojvoda Karl Ludvik. Visoki gospod je vstopil v svoj kupé, ko se je namenil po žezevnici iz Saalfelda dalje peljati. Na isti vlak pa je hotla tudi neka kmetska žena z otrokom, ali konduktor njej je to storiti zabranil, ker je bila zamudila karto rešiti pri kasi. Žena je bila na neki božji poti. Nadvojvoda vidi surovost in brezobzirnost konduktterjevo, stopi pred njega in mu reče: odprite ženi kupé, če ne, jej prepustim svoj sedež in jaz ostanem tu!“ To je pomagalo. Konduktora je pa močno sram bilo, da je bornej ženi zabranil, kar je sicer vsakemu gospospkemu človeku v enaki zadregi rad dovolil!

Luteranstvo na Nemškem razpada v neverstvo. Mnogi luterani ne dajo več svojih otrok krstiti in te dni je najvišji verski zbor lutrovskih pastorjev v Berolini sklenil, da ni potrebno od nobenega človeka več izpovedi apostolske vere tirjati, kadar sprejme kako duhovniško službo. Tako tedaj, lutrovci ne marajo več niti za apostolsko vero, nehavajo biti — kristijani.

Gospodarske stvari.

Prva pomoč, če se kdo opeče ali opari.

II. Še izvrstnejši vspeh ima topli vinski cvet, če se mu prej nekaj koprivne ali kantaridine ali arnične tinkture primeša. Le svinčenih maž se je treba skrbno izogibati zarad strupenih vplivov, ki ga take maže na telo in njegove dele imajo. V rečeni namen se vzame stekleničica in v njo vlije 300—500 kapelj vinskega cveta, ktereju se primešajo tri do pet kapelj imenovanih tinktur, kar se potem prav močno minuto dolgo pretresa, da se obe tekočini dobro med seboj pomešate. Te zmesi se vzame 1 ali 2 čajni žličici na $\frac{1}{2}$ —1 liter vode. Tej tekočini se še prilije 2—4 žlice vinskega cveta ali pa tudi 4—8 žlic žitnega žganja. Vse to se še enkrat dobro pretrese in med seboj pomeša. To zdravilo se tudi na 25—36° C. pogreje, ž njim cunjice namakajo, kakor je bilo gori o vinskem cvetu povedano. Tudi tu, ko bi začela opeklina z prva bolj boleti, se okladki ne smejo preč vzeti. Opečene prste ali palce na nogah je treba po vloženih cunjicah med seboj ločiti, sicer se zacelijo pa tudi zarastejo ali sprimejo med seboj. Ako se po teh pomočkih rana lepo gnojiti začne, jo je treba zavezati. Ko bi pa grdo dišeči

tvori nastali in zgeča bolečina ne ponehala, pomaga klorovo apno z olivnim oljem v mažo poribano in na rano obezano skoraj hipoma in tudi rana se začne celiti.

Drugo prav izvrstno in lehko dosegljivo sredstvo, ki pri težkih ranah in dostikrat še celo tudi takrat pomaga, ko je koža in meso do kosti prežgano in če se prej navedeni pomočki preslabi kažejo, je navadna bela domača žajfa ali mijilo, ki ima skoraj iste učinke, kakor prej opisano zdravilo. V ta namen se nastruga belega mijila prav tenko in iz njega z mlačno vodo maža napravi, ki se potem za nožno hrbitišče debelo na platnene ali pavolnate cunjice namaže in ž njimi opeklina obeže, tako, da se ranjenega mesta trdno primejo. Čez ta flašter se zopet položi in obeže dobra obvezza, da zrak čisto nič ne more do rane. Ko bi bili morda pa že mehurji nastali, jih je treba pred obvezanjem predreti in mrtva koža, posebno, ko bi se nagrbančiti hotela, z škarjami pazljivo odrezati. Tudi pri rabi mijila je učinek še boljši, če se mijilo, mesto v vodi, v vinskem evetu raztopi in tako napravljeni maži par kapljic gori imenovanih zredčenih tinktur pridene. Dobi se tako prav dobra maža za opeklino iz arnikе, kantarid ali španjskih muh in iz kopriv, ki se imenuje kaustikum ali maža za opeklino. Ta se more vedno nekaj tekoča obdržati in tudi pri trajnih opeklinah za polajšanje bolečin in ozdravljenje ran rabiti. Posebno je ta maža dobra, če se je kdo po žvepljeni kislini ali po drugih kislinah znotraj opekel. Jemlje se v tem slučaju vsakih 15—20 minut 2—3 kapljice imenovane maže in v kratkem času najhujše bolečine poležejo.

V imenovanih prigodkih pomaga od zvunaj tudi apnena voda iz novožganega apna in deževnice napravljena in z olivnim oljem v tenko mažo pomešana.

Kendar se kdo s fosforom opoče, je olje, posebno olivno olje, najboljši pomoček, ki se mora vedno z nova na rano pokladati, kakor hitro bolečina veča prihajati začne. Kdor se z hudičevim kamnom opeče, temu je treba na rano okladke z solno vodo pokladati tako močne, kakor še le najbolj prenesti more. Če se obleka vname — in kolikokrat se ta nesreča pripeti — se mora goreča oseba brž na tla položiti in z preprogami, odejami, in kar je kaj takega pripravnega pri rokah, pokriti in zaviti, da se brani zraku pristopiti in se tako plamen pogasi. Ko se je potem nesrečnež na primerno ležišče položil, se mora obleka od njega spraviti, vendar pa z največjo paznostjo, če potreba s škarjami iz njega rezati, pri katerem deluge pred vsem drugim paziti in se varovati, da se boleniku opečena koža z obleko vred ne odtrga. Med tem je skrbeti, da se prej navedena zdravila priredijo in bolečinine utehe pripravijo in potem se na povedani način rabijo in to brž ko mogoče. Iste previdnosti in paznosti in istih sredstev je treba in se jih poslužiti, ako se kdo opari,

Pri vsaki veči nesreči po opeklini se mora pa, to se samo po sebi ume, ko se je za prvo silo poskrbelo, zveden zdravnik poklicati in poprositi.

Gozdom škodljive živali.

III. Male miši ali rovke se živé le od žuželk, so tedaj koristne živalice ter zaslužijo, da je varujemo in čuvamo. Mnogo škode pa naredijo : velika gozdna miš, poljska miš in pot, ki pobirajo drevesno seme, objedajo lesne rastline in si delajo podzemeljske hode in gnezda ter na ta način prav veliko korenin poškodujejo in tudi mladovje iz zemlje vzdigujejo. Te živali se, posebno v toplih in suhih letih, neizrečeno hitro razplodē ter so dostikrat strašna šiba za gozde, v katerih pokončajo mnogo mladovja, oglodavje mu mlado skorjo. Na veliko srečo in iz nepoznanih vzrokov zginejo dostikrat cele trume teh miši tako naglo in hipoma, kakor bi je kdo pihnil. Miši glodajo najraje skorjo mladega bukovega šibovja. Mnogo takih oglodanih lesnih rastlin popolnoma umre, druge manj poškodovane pa z ostajajo v rasti, da ne morejo vspešno napredovati. Miši si napravljajo svoja stanovanja najraje pod zemljo, ki je s travo ali mahom prav gosto nastlana. Tu si naredé svoje podzemeljske hode ali luknje na vse strani, v katerih imajo zavetje pred sovražniki in vremenskimi uplivmi. Ako nimajo več živeža na bližnjem polju, planejo, brž ko se začne zima približevati, v gozde, kjer ostanejo do spomladici, dokler se polje ne obdeluje, potem jo pa zopet cele drhalni nazaj potegnejo. Ako je zemlja s travo in mahom pokrita in je veliko polja v obližji, tolikanj veči je za gozde nevarnost pred miši.

Veverice (*Sirius vulgaris*) oglojejo kožo po drevesnih vrhih in mladikah, posebno pri mecessnu in smrekovi. Poberejo mnogo, posebno borovega, smrekovega in jelovega semenja ter odgrizujejo češarke. Ker se veverice malokedaj v velikem številu nahajajo in imajo veliko sovražnikov, posebno jih gozdna kuna ali zlatika mnogo podavi, se tudi od veveric prizadjana škoda na velikost in raztezenost prav malo pozna. Za odvrnjenje škode, ki jo delajo gozdom miši, je najbolji in najgotviši pripomoček, da se ne pokončujejo take živali, ki se živijo od miši in zatirajo mišje zalege. Take mišojedne živali so: lisica, rujava kuna, podlasica, dihur, jež, mačka, sova, velika uharica ali bubuj, mnogo sokolovih plemen, posebno po kanja ali krokariji. Mahovi, vresje, trava in druge enake reči, ki zemljo dostikrat prav na debelo pokrivajo, se morajo večkrat rezati in pa popolnem odstraniti, da si miši ne morejo delati hodov in gnezdz. Tudi prešiči si iščejo miši ter jih mnogo požró; pa tudi s tem, ako se zemlja večkrat prerije ali preobrne, se mišja gnezda in hodi pokončajo in mnogo mišje zalege ugonobi. Zarad tega je dobro in koristno, ako se včasih prešiči v gozde poženó. Vsega priporočila vredno je tudi, da se goveja živina

nažene, ktera s svojo trdo in težko hojo märsiktero miš pohodi in gnezdo pokonča, poleg tega pa tudi preobilno travo popase. Drevesno seme naj se v takih letih, kendar je veliko mišjega zaroda, še le v spomladni seje, če se le seme tako dolgo ohraniti da; v spomladni se namreč miši razkropijo in si iščejo drugod živeža. Bukovo in hrastovo seme naj se seje le v takih letih, kendar je žira in in želoda povsod zadosti in se ga tudi v starejih gozdih prav obilno nahaja. Kdor se po tem pravilu ne ravna, ta sme za gotovo pričakovati, da se bodo miši enega gozdnega oddelka na s semenom obsejanem kraji zbrale, seme poiskale in požrle: to pa zategadelj, ker drugod ne najdejo primerenega živeža. Posebno neverne so miši po brazdah zasejanemu semenu. V sadiščih in takih krajih, kder se seme seje, toda ne na veliko, se, nekoliko miši lehko s tem polovi, ako se piskri, ki so le na pol z vodo napolnjeni, do vrha v zemljo položé, v ktere miši popadajo. Sem ter tam se tudi priporoča, da se naj ob robih in sicer ob tistej strani, ki je obrnjena proti polju, izkopljejo 1 meter globoki grabni ali jarki z navpičnimi stenami; toda s tem se prav malo pripomore, kajti miši tudi prav dobro plezati znajo. Mlada listnata drevesca, ki so jih miši oglodale, se morajo v spomladni trdno pri korenini odrezati, da potem zopet na novo poženejo. V šilovnatih gozdih nastali gosto prazni prostori se morajo brž in bolj zopet z drevjem nasaditi in zgostiti. Kar se veveric tiče, treba je poiskati gnezda, mladiče pobrati, starke pa postreliti.

Škodljivim ptičem prištevamo vse take, ki se od brstja ali semena lesnih rastlin žive. Škoda je le tedaj zdatna in velika, če se enaki ptiči močno zaplodijo ali se pa v velikih tropah v en kraj naselijo.

„Kmetovalec“.*)

Tržna novost. Ker je došlo mnogo kupcev iz tujih dežel, je poskočila cena pri klavni živini. Tudi vino je dobilo večjo ceno, to pa zaradi slabega upanja na dobro trgatev; lanjska in letošnja slana, slaba nastava in toča žene vinsko ceno kvišku. Nasproti pa, ker setva povsod precej dobro kažejo, leze zrnska cena nazaj!

Štipendije razpisane so do 15. avgusta t. l. pri deželni kmetijski šoli v Gradeu, 6 po 120 fl. vsaka, 5 po 100 fl. Prošniki morajo biti 16 let stari, zdravi in po rojstvu Štajerci. Pismeno prošnjo mora vsak osebno vložiti pri ravnateljstvu.

Sejmovi na Štajerskem. 2. julija: št. II pri Turjaku (sv. Lenart pri Mislinju), sv. Marija na ptujski gori, Petrovče, Polenšak, Remšnik, Tinsko; 3. julija: sv. Peter pod sv. gorami; 4. julija: Vojnik, Maribor, Šušice, Ročica, Voženica, Podplate.

(* Ta gledé tvarine vrlo-uredovani list preneha izhajati 31. juljem t. l. Ured.

Sejmovi na Koroškem. 2. julija v Kapli, 8. jul. v Paternionu, v Rajhenfelsu, v Saksenburgu, v Štrasburgu; 26. jul. v Kotaricah.

Dopisi.

Iz Mostečnega pri Makolah. Lani ravno v tem času smo brali v Slov. Gosp. pravično grajo naših slabih tukajšnjih stezi. Ali letos je že vse drugače. Izvolili smo si novega župana, ki je tega imena po pravici vreden. Ostro je zapovedal grabne za cestoj iztrebiti, jame lepo poravnati. Vse se je storilo tako in se torej lehko vozi po tej cesti; ni se več takih in tolikih nesreč batí, kakoršne so se prej tukaj godile. Zato si pa tudi želimo, da bi nam sedanjem vrli župan mnogo let županil! Gledé letine moramo reči, da je mraz veliko škode naredil; sadež na drevju je večjidel popelnem uničen. Na njivah in po vinogradih pa se nam še vse precej dobro kaže. Dež, ki je te dni zemljo začel zamakati, je sila dober. Dne 4. junija smo pokopali izredno pridno, skrbno in po božno deklino Lenko Kopševo, še 24 let staro. Č. g. župnik so njej v častni spomin, vsem mladim ljudem pa v spodbudo nad grobom spregovorili genljivo nagrobnico, kar je se vše le v izrednih priložnostih navadno. Ljudje so bili od blagih besed močno genjeni!

Iz Slivnice pri Mariboru. Kmetski človek ima sedaj malo resničnih, odkritosrčnih prijateljev, katerim bi res mar bilo za njegove koristi. Iznebil se je sicer prejšnje strašne tlake, rabote in nadležne desetine, ali zato pa sedaj srenja, okraj, dežela in država čedalje več od njega tirja. Razun tega pa ga še tlačijo nekatere nove postave od liberalne večine deželnih in državnih poslancev dognane. Čedalje bolj jasno nam je, da nekatere nove postave od liberalne večine deželnih in državnih poslancev dognane. Čedalje bolj jasno nam je, da nekatere nove postave nikakor niso za nas tako dobre, kakor so nam pred leti liberalni in pri nas ob enem nemškatarski kandidati za deželni in državni zborni pr. Seidl, Feirer Brandstetter itd. obetali. Da se sedaj vsak capin ženiti sme brez vsakega vprašanja srenje, katerej naposled pogosto on in ona in njuni otroci v oskrbovanje pripadejo, to nam kmetom ne gre v glavo, naj liberalni gospodje govorijo in blebečejo, kar hočejo. Britke skušnje jih stavljajo na laž. Isto velja o postavi, katera pripušča neomejeno drobljenje in razkosovanje in razprodavanje zemljišč, da ž njimi delajo, kakor usnjar z kožo ali štacunar z platom. Kmet za kmetom pride na boben, iz posestnika postane hlapec; mestni gospodje in drugi denarni mogotci bodo po malem vse boljše „grunte“ pokupili. Boljši travniki in vinograds so že itak v njihovih rokah. Zlasti nepovoljne prihajajo pa za nas nove šolske razmere. V tej reči in še v nekaterih zadevah, ki slovenskega kmeta težijo, bodočih volitvah za deželni zbor

kandidate izpraševali. Kateri bo skušal trobiti v rog nemškutarjev ali liberalnih sovražnikov sv. Cerkve, tega ne izvolimo; tak se naj da v liberalnem in nemškutarskem Mariboru voliti ali pa naj gre na „Prajzovsko“! Slovenci ne maramo za njega! —

Od sv. Tomaža pri Veliki nedelji. Na den sv. Alojzija smo tukaj imeli drugi živinski sejem. Skoro bi poprej malo kdo bil mislil, da bi nas prodajalci in kupci v tako obilem številu obiskovali. Med drugimi kupci se je zopet g. Bauman, mesar pri sv. Marjeti na Pesnici, naj izvrstnejšega izkazal; kupil je živine ob dvojnem sejmu za više od 2900 gld. To našemu kraju veliko pomaga, posebno ob sedajnjem času, ko je tolika sila za denar. Sejem pri nas bode zopet na den sv. Simona, ter želimo, da bi se takrat tudi toliko število kupcev pokazalo. Nadjamo se, da bo zarad včerajšnjega ugodnega deža takrat mogoče še več in lepše živine na sejem postaviti. Fr. Škrlec.

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Ker sedaj zopet smejo živino na Nemško izvažati, kar je prej bilo zarad živinske kuge prepovedano, pride tudi na Koroško mnogo kupcev, ki nam lepih denarjev v deželi pusté. Jednakob dobroto uživajo tudi druge avstrijske dežele. Iz teh se je samo meseca maja t. l. izvozilo na Nemško skup 4977 volov, 15200 prešičev in 25000 ovac. — Velika nesreča se je zgodila 19. junija v Dolah pri Blatnemgradu. Unel se je namreč ogenj v hiši posestnika Butkeja, ter je kmalu ugrabil in pokončal 2 hiši z gospodarskimi poslopji vred. Ali nesreča še ni bilo zadosti. Močen krivec potegnje in prenese ogenj v sosedno ves Cigonce, kder ste vsled tega tudi pogoreli dve hiši z gospodarskimi poslopji vred. Škoda je velika! — Zvonik mestne fare v Celovcu je sedaj iz nova pokrit z kuprovimi ploščicami in belo plehovino. Delo se je 17. junija srečno dovršilo ter je stalo 8559 fl. Zvonik je gledé svoje visokosti četrti v Avstriji; meri namreč 90 metrov, 72 centimetrov t. j. 47 sežnjev, 4 črevlje in 7 colov. V Celovcu je umrl kot veleučen geolog daleč po svetu znani in čislani Franc pl. Rosthorn, 83 let star. Ranjki je bil nekdaj deželní poslaneč in ud deželnega odbora. Pogreb je bil sijajn, pri katerem so se muzikaši iz Právali skazali kot izvrstni godci. Hüttenberško železarijsko društvo na delnice je jako na slabem. Bati se je, da bo društvo napovedalo krido; delničarji bodo bržas mnogo vloženega denarja zgubili, le številne upravne svetovalce bo težko kaj hudega zadele! Ti se bodo, kakor drugod, tudi tukaj vedeli zgube obraniti!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Hvala Bogu, nemčurji pobirajo šila in kopita; znani Seidl baje ne misli več pri Slovencih ponuditi se za poslanca. Marveč želi poslanstvo prejeti od kupčijske zbornice v

Gradcu kot „Handelsmann in Gams“?! — Na Kranjskem volitve volilnih mož za narodno-slovensko reč dobro kažejo; le v Litiji in jenem okraju je slabo. Tamošnji glavar Vestenek ne mara za paragrafe volilnega reda in zato se volilci zaporedom pritožujejo. Na večih krajih je dal le nekaterim privržencem den volitve naznani, ne pa vsem, kakor postava tirja. Tako postopanje moramo obžalovati; cesarske gosposke bi morale vendar kolikor mogoče nepristrane biti, sicer neizmerno škodijo svojej veljavnosti in pa spoštljivosti, katero so jim podložni dolžni. Na Tirolskem zmagujejo celo v mestih konservative; v Kalternu je za državni zbor bil izvoljen konservativec Dipauli z 486 glasih; nasprotni liberalec dr. Gap je vjel samo 129 glasov. Kedaj po pri nas tako? V Gališkem hočejo kmetijskim družbam dati politične pravice, zlasti pravico voliti za deželni zbor poslanca, kateri bi koristi kmetov zagovarjal, kakor se sedaj od kupčijskih zbornic izvoljeni poslanci za koristi trgovcev potegujejo. Magjari so goreči turkoljubi in pošiljajo prošnje državnemu zboru v Budimpeštu, naj bi se ta potegnil za ohranjenje Turčije t. j. naj bi cesarja pripravil v boj zoper Ruse. Ali ta želja se jim ne bo spolnila, čeravno bodo bržas avstrijski vojaki zasedli Bosnijo in Hercegovino. Kajti to se bo zgodilo le v porazumljenju z Rusijo in dobljene dežele ne pridejo ne Magjarom ne Nemcem v oblast, ampak cesarju. Na to kaže imenovanje generala Jovanoviča, iskrenega slovanskega domorodca, za poveljnika vojakov v Dalmaciji. Ta gospod gre sedaj iz Ljubljane v Zadar in govori se, da bo 3. julija državni zbor zaprt, ob enem pa Molinari iz Hrvatske marširal v Bosnijo, Jovanovič pa iz Dalmacije v Hercegovino.

Vnanje države. Bismarkova Nemčija je ponudila Avstriji zvezo pod takimi pogodbami, kakoršna se je naredila med Prusi in Bavareci. Svitli naš cesar so ponudbo zavrgli, ker bi sicer nemški cesar imel vrhovno oblast črez naše vojake. Tem bolj grdo je za naše ustavake, da so to obžalovali v interpelaciji do ministrov. Interpelacijo sta podpisala tudi mariborski Duhač in celjski Foregger. Mar hočeta biti Prusa? Hajd na Prajzovsko! — Italijani izdelujejo 8000 torpedov, z katerimi hočejo svoja pomorska mesta zavarovati. — Angleži so sklenili posojilo 50 milijonov, bržas za vojne priprave. Srbski knez se je od ruskega carja v Ploještu vrnil domu v Belgrad. Govorijo, da bo Srbija z Grecijo vred v 3 tednih stopila v boj. V severni Ameriki je pogorelo mesto S. John, 10000 ljudi je brez strehe, 15 milijonov je škode.

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Na velikanskem bojišču v Aziji in Evropi postaja klanje čedalje bolj silno, strašno in krvavo. Kar smo zadnjič povedali, da so Rusi črez Donavo mahnili, to se je uresničilo; sedaj jih je že više 30.000 srečno prešlo črez nevarno vodo, vsa Do-

brudža je jihova. V noči od 21.—22. junija je general Šuhov 3000 Rusov naložil in 8 kanonov v Galacu na čolne, ladjice, flose itd. ter je tisto dal veslati črev Donavo, potem pa 4 ure daleč po vodi, ki je izstopila, do Garbine, revne od ljudi zapušcene vasice na znožji bregov, ki se potem vijejo kraj Donave mimo Mačina 30 ur na dolgo do Hirsove. Vojaki hitro poskačejo na kopno, ali sedaj so jih Turki že zapazili, kojih je bilo 3000 zašancanih na bregu; ti začnejo naglo streljati, toda Rusi drapljejo naprej, posekajo prve Turke, druge pa v pobeg zapodijo v Mačin. Boj je trajal od 3—11. ure predpoldnem. Sedaj pride 6000 Rusov prvim svojim junakom na pomoč in drugi dan je iz Brajle po hitro napravljenem mostu general Cimerman z 28.000 moži prišel v Mačin, kder so ga rešeni Bolgari z veseljem sprejeli. Sedaj prodirajo Rusi naglo naprej; tudi pri Hirsovi so napravili most, vzeli so mesta Isačko, Tulčo in Babadak. 26. junija so začeli Rusi in Rumuni strahovito streljati v Vidin in Ruščuk; mesti gorite na večih straneh; zlasti v Ruščuku je zgorelo 380 hiš. Misli se, da bodo Rusi tukaj šli črez Donavo brž, ko bode general Cimerman iz Dobrudže začel Turke grabiti od strani. Srbi so pozvali pod orožje 67.000 peščev, 4900 konjenikov in imajo pripravljenih za boj 224 kanonov. Govorica je, da bo ruski general Crnajev prišel v Belgrad z enim oddelkom ruske vojske in črez vse prevzel višje poveljenštvo. Turki se tega bojijo in utrjujejo na nos na vrat Sofijo, 2300 ljudi dela šance, tudi Trnovo in Adrianopol utvrdujejo. V Aziji je general Terguzakov z 22.000 Rusi pri Sajdakanu zadel na 12.000 Turkov, jih naglo zgrabil in potolkel 600, med njimi 2 paši, poveljnika Feripašo in Mehemed-pašo. Angleškega vohuna, generala Kembala, ki je lani pomagal Srbe klati, so skoro brzi kozaki vjeli. Terguzakov se sedaj bije z Muktar-pašo za soteske pri Delibabi, general Hajder mu prihaja na pomoč, prišel je že črez Saganluk-planino do Mandžigerda. Pred Karsom delajo Rusi močne baterije in šance, da bodo potem mesto napali in vzeli.

Celi teden smo se bali za junaške Črnogorce, zlasti ker so Turki in turkolubi radostni upijali, da bo Črnagora kmalu vsa turška in Sulejman-paša v njej turškega sultana namestnik. Ali stvar se je že na bolje zasuknila. Magjari so zvedeli, da je ruski car našemu cesarju obečal, da Srbija ne pojde v boj. To so Magjari povedali Turkom in ti so potem vse vojake od srbske meje poslali nad Črnogorce blizu 70.000 mož. Ali tudi to silo so Črnogoreci pobili; Sulejman-paša je res pridrl v Črnogoro, pa se ni mogel z Mehemed-pašem združiti, ker je bil ta pri Jasenici tepen, tudi z Saib-pašem ne, ker je bil 2krat strašno pobit. Sedaj so razkačeni Črnogoreci objeli Sulejman-paša, ga zgrabili pri Bogatiču, pri Niničah, pri Sanajeih, ob Zeti in Drimu, mu v 7 dnevnem klanju pobili 10.000 mož in ga pognali za Saib-pašem iz Črnogore vun.

Slava črnogorskim junakom. Ves svet jih mora občudovati! To poročilo smo brali v dunajski „Presse“. Turški listi pa trdijo, da so Turki pridri do Cetinja.

Za poduk in kratek čas.

Crtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

III. Živali imajo navadno le eno glavno orožje, s katerim se branijo. Konj ima trda kopita lev in tiger ostre zobé, orel močne kremlje, gad smrtni strup, človek pa si je izumil brezstevilno in čedalje bolj strahovito orožje. Ščuka grabi ribe v vodi, jastreb lovi ptice po zraku, lisica zalezuje zajec na kopnem, človek pa se zoper človeka vojskuje na kopnem in v vodi, na zemlji in pod zemljo, nemara, da še se bodo kedaj po zraku v balonih preganjali. Čem več sil ljudje v naravi zasledijo, tem grozovitnije in morivnije orožje si narejajo. Kajn je Abelna z gorjačo ubil, David orjaškega Golijata z praščo prevrgel, Babiloneci in pozneji Huni in Mongoli so sloveli kot silni konjeniki, rimske pešaci so z mečem in sulico celi svet premagali, pred nekaterimi stotinami let so še v težko železje zaviti vitezi narode strahovali, sedaj pa vojsko odločujejo: bajonet, puška, kanoni, železne ladije in — torpedi.

Angleži, Francozi pa tudi Turki so si za težke denarje pripravili silno brodovje na morju, pravi strah vsem državam, ki imajo kaj pomorskih mest, pa si jednake obrambe omisliti ne morejo. Kajti nove ladije oklopnice nosijo grozanske kanone, s katerimi se iz morja vsako pomorsko mesto v par urah užgati in razdjati zamore. Toda na srečo takim nevarnim mestom so ljudje izumili jako izvrstno pomoč in zdatno obrambo — strašne torpedo. Najprej so torpedo rabili federativci v krvavi vojski z centralisti v Severni-Ameriki od 1. 1861—1865. ter so v kratkem svojim nasprotnikom razbili 5 ladij, oklopnic in 10 menših parobrodov in monitorjev. Tudi Franci so se poslužili torpedov l. 1864., Avstrijanci l. 1866. in Nemci l. 1870. in sedaj so jih Rusi pred svojimi pomorskimi mesti: Odesa, Očakov, Nikolajev, Sebastopol, Krč, Poti, itd. tako in toliko nastavili, da se nobena turška ladija bližu ne upa. Veliko reko Donavo so od Brajle do Renija tako z torpedi zaprli in pregradili, da ne morejo turški monitorji nikamor, ne iz Donave v morje, ne iz morja v Donavo. Vsled tega so Rusi celo brez vsega strahu Donavo premostili pri Brajli. Turških monitorjev ni bilo nobenega videti, ki bi premostenje branil ali napravljeni most trgal. Kaj so tedaj torpedo? Nič druga nego močni zaboji streliva, ki se pod ladijo užge ter jo hipoma raznese, če je bila le prav zadeta. Prvi izumil je ta strašni stroj ali mašino Amerikanec po imenu Fulton, tisti, ki je v Filadelfiji tudi prvi na vodo spustil parobrod. Prvej iznajdbi je dal ime po ribi, katero imenujejo:

„raja torpedo“ slovenski: „električni skat“, nemški: Zitterochen“. Ta riba ima med glavo in prsnimi plavutami poseben organ ali del telesa, ki pripravlja elektriko ter jo v sovražnika spušča in tako se riba sama sebe brani. Vojni torpedi so sedaj dvojne vrste. Nekateri služijo samo za obrambo, z drugimi pa se sovražne ladije tudi napadajo. Branivni torpedi ležijo tiho in nepremično pod vodo, dokler se ne približa katera neprijateljska ladija. Kakor hitro pa ladija na kak torpedo trči, se njegova znotranja tvarina vžge, raznese in ladijo, tudi najmočnejšo, v par trenutkih pokonča. Za napravo takega torpeda je treba: steklenice z vratom, ki drži okoli 10 bokalov ali pintov, lesenega zaboja, v katerega se dene ta steklenica, malo žveplene kislina, malo sladkorja in klorove soli in okoli 10 kil smodnika. Vse je tako dobro zamašeno in zabito, da ne more voda v zaboju. Steklenica pa moli tako kvišku, da brž ko njo ladija prekrhne, pade žveplena kislina v sladkor in v klorovo sol; to se sedaj hipoma užge z smodnikom vred in ladija je raznešena ali vsaj hudo poškodovana. Novejši torpedi se ne užigajo po rečenem načinu sami, ampak so po napeljanem drotu v zvezi z električno baterijo, kakoršna se n. pr. rabi pri telegrafu, in se v tem hipu sprožijo, ko je videti, da sovražna ladija nad njimi stoji. Avstrijski torpedi te vrste so po 103 centimetre visoki, po 100 centimetrov široki in iz železnega pleha, tehtajo okoli 900 kil in so nabiti z 224 kili strelne pavole. Druga vrsta obsega pa take torpede, s katerimi se sovražne ladije napadajo. Ti so sila bistroumno sostavljeni. Nekateri se sami pomikajo naprej in plavaja pod vodo, kakor riba in so tudi res podobni ribjemu telesu, narejeni so pa iz samega železa. V odprtino se vloži strelivo in zraven tega še zgoščen zrak ali pa ogelna kislina. Kedar se torpedo spusti, začne zgoščeni zrak ali ogelna kislina pri posebnih luknjih vun dreti, kar ga po vodi precej naglo poriva naprej. Tudi ima malo krmilce zavolj ravnega plavanja. Ko dospe torpedo do ladije, zadene s prednjo ostjo v njo, se razpoči in njo uniči. Taki torpedo zamore plavati 4000 korakov daleč. Ruska oficirja Dubošev in Šestakov sta svoje torpede na dolge droge nateknila, jih spravila pod turški monitor, kateremu sta se bila v noči na malih ladjicah tiko približala; med tem, ko je v torpedu nitka gorela ter ni prigorela do streliva, sta srečno odplavala; kmalu potem se užge strelivo, torpedo poči in raznese v par trenutkih železni monitor z 185 Turki vred. Monitor je bil na Angležkem narejen in je stal blizu 1 milijon turških lir. Od te dobe so turški mornarji na Donavi tako preplašeni, da so se z ostalimi 7 monitorji poskrili pri Ruščuku, Nikopolju, in Vidinu. Avstrijski torpedi se narejajo v Reki ali Fiumi in se tudi drugam prodavljejo.

Smešničar 26. Nekde na Slovenskem so dobili učitelja, ki ni prav slovenski znal. Ko je

nekokrat z otroci katekizem ponavljal, vpraša drobno deklico; Anika, povej mi, kaj pa jé (namesto je) Bog? Dete ni vedelo, kaj bi odgovorilo. Naposled si domisli, da pri njej doma oče jedo, kar jim ljuba mati skubajo. Zato sedaj živahnodgovori: „kar mu Marija, mati božja, skuha!“

Razne stvari.

(Mariborska čitalnica) napravi v nedeljo 1. julija izlet v Frauheim. Večina se odpelja ob 2. popoldne z mešanim vlakom do Rač, od koder se gre potem pešice do naravnega gostilničarja gosp. Gert-a. Vožnja nazaj v Maribor je že priskrbljena!

(Čitalno društvo v Mozirju) napravi v nedeljo 1. julija pri g. Pfeifferju slovesno otvorenje Čitalnice s petjem, godbo in plesom. — Začetek ob 6. uri zvečer. Vsi udje in prijatelji Čitalnice se k obilni udeležitvi uljudno vabijo. Odbor.

(Ljutomerski c. k. glavar) je 24. jun. v Cvenu namenjeno zborovanje ljutomerske podružnice kmetijske družbe štajerske prepovedal, češ, da v pravilih ove družbe ni govora o popotovalnih shodih. Da bo politična gosposka širenje gospodarskega poduka tako podpirala, tega se pač nismo nadjali.

(Strašna strela) je udarila v farno cerkev v Berg-u blizu Greifenburga na Koroškem. Zvonovi so se raztopili, cerkva je pogorela; škode je 10.000 fl.

(Toča) je sekala pri sv. Martinu pri Slov. Gradiču, tudi je 21. junija obiskala faro sv. Antonija in sv. Andraša v slov. goricah. Nekateri posestniki so že obrali. Žalostno!

(V Sp. Čagoni) v slov. goricah sta pogorela posestnika Vraz in Satler, škode je 4400 fl. Jednaka nesreča je zadela tudi Andreja Fingušta v Gorici na dravskem polju, škode je 2000 fl.

(Samoumor) 21. junija so v Vojniku pokopali dr. Karla Henna, posestnika radinjske kisile vode pri Radgoni, ki se je 19. t. m. v Rimskih toplicah z cijankalijem ustrupil. Najbrž so 74letnega starca bude bolečine zastarane bolezni tako zmedle, da si je zavdal.

(Načelnik okrajnemu zastopu) pri sv. Lenartu v slov. goricah je mesar Sarnee, njegov namestnik pa враčnik dr. Joraš. Oba sta od cesarja potrjena.

(Levo roko razbilo) je kondukterju Födransbergu v Sevnici na Savi, ko so vagone prestavljali.

(Za župnika v Rušah) je imenovan č. g. Matija Wurzer župnik v zgornji Kungoti.

(Za družbo duhovnikov) je vplačal č. g. J. Sredenšek 11 gl. in s tem ustanovnino doplačal.

Listič opravnštva in GaF Korošec: plačano je do septembra; do novega leta še pošljite 1 fl. — g. Tomažič v Brebrovniku za Vas se nam je samo 75 kr. poslalo; več v pismu. —

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 60.10 — Srebarna renta 65.30 — Zlata renta 71.65 — Akcije narodne banke 778 — Kreditne akcije 140. — Napoleon 10.12 — Ces. kr. cekini 6.98 — Srebro 111.40

Loterijne številke:

V Gradeu 23. junija 1877: 40 69 27 60 15.
Na Dunaju " " 52 30 23 3 9.
Prihodnje srečkanje: 7. julija 1877.

DANIEL RAKUŠ,

trgovec z železjem „pri zlati kosi“ („zur goldenen Sense“)
v CELJU

priporočuje p. n. občinstvu

ključarsko opravo za poslopja,

na primer:

okove za okna, dveri, vrata

itd., potem posamezne dele prihranivnih

železnih ognjišč ali „šparherdov“.

Vsa roba je izvrstna in se oddaje po najnižji ceni.

Cenike radi dopošljemo po pošti vsakemu na dom celo zastonj, ako se za nje oglaši.

[3—3]

[3—3]

J. M. Pajk-ova tiskarna v Mariboru

která je dozdaj bila v Koroški ulici, daje slavnemu občinstvu na blagovoljno znanje, da se je preselila v

 Grajsko ulico (Burggasse) štev. 2

(Girstmayr-jeva hiša poleg grof Brandisovega grada)

ter se pri tej priliki zopet prav srčno priporoča z vsakoršnimi tiskovinami, v vsakem v našej domovini navadnem jeziku (slovenskem, nemškem, italijanskem i.t.d.) izdelanimi, ktere tiskovine nareja po najbolj mogoče nizki ceni in v priznano lepi obliki.

Ob enem daje ista tiskarna vsem, ki imajo s pisarjami opraviti, na blagovoljno znanje, da se isto tam dobi

 vsake vrste papir za pisanje

po najnižji ceni in kolikor ga kdo hoče: konceptni, pismeni in vsaki drugi papir.

Zanaša je na svojo dosedanje reeleno in pošteno postrežbo in na daljne in vedno veče zaupanje mestnega in deželskega prebivalstva priporoča se niže podpisana z največim poštovanjem

J. M. Pajk-ova tiskarna v Mariboru.

Opomba. Vsi dopisi in vsa naročila treba samo pod tu gori stoječim napisom pošiljati.

Nº	Rezbarije iz samega lesa brez malanja.	Dvanajst		Nº	Vsaka posej		
		fl.	kr.		fl.	kr.	
1000	Kristusi brez križa . . . 4 col.	1	50	1002	Kristusi finiši brez križa . . . 8 col.	1	25
"	" . . . 5 "	2	—	"	" . . . 10 "	1	50
"	" . . . 6 "	2	50	"	" . . . 12 "	2	—
"	" . . . 7 "	3	—	"	" . . . 15 "	3	—
"	" . . . 8 "	3	50	1030	Kristusi fini iz javorjevine . . . 6	2	—
"	" . . . 9 "	4	—	"	" . . . 7 "	2	50
"	" . . . 10 "	5	—	"	" . . . 8 "	3	—
"	" . . . 12 "	5	—	"	" . . . 9 "	4	—
"	" . . . 14 "	8	—	"	" . . . 10 "	5	—
"	" . . . 16 "	11	—	"	" . . . 12 "	7	—
"	" . . . 18 "	15	—	1100	Lesene podobe svetnikov in blaž. Marije nepomal. . . 18	4	—
"	" . . . 21 "	21	—	"	" . . . 24 "	8	—
				"	" . . . 30 "	13	—
				"	" . . . 36 "	20	—
				"	" . . . 42 "	28	—
				"	" . . . 48 "	40	—
				"	" . . . 54 "	47	—
				"	" . . . 60 "	60	—
				"	" . . . 66 "	60	—

Glej opazko pri Nr. 1123.

Cenilnik

raznih podob ali kipov

Kristusa, svetnikov in blažene Marije

izrezljanih iz samega lesa, ali še z oljnatimi barvami fino pomalanih in z zlatom okinčanih

od

J. B. Purger-ja v Gröden-u na Tirolskem

odlikovanega z svetinjo za zasluge 1873.

Zaboji in vlaganje na pošto se posebič računijo.

Nº		Dvanajst	Nº		Vsaka posebej	
					fl.	kr.
768	Božje martre z oljnatimi barvami pomalane brez podstavka	8 col.	1011	Kristusi z olj. barv. pomal. za božji grob	48 col.	50 —
	dto.	10 " "		" " " " "	54 " "	65 —
	" " " " "	12 " "		" " " " "	60 " "	85 —
	" " " " "	14 " "		" " " " "	66 " "	120 —
	" " " " Za šole in zavode	16 " "				
	" " " " "	18 " "				
			1070	Kristusi z olj. bar. poml.) brez križa	18 " "	5 —
				" " " " "	24 " "	7 —
				" " " " "	30 " "	14 —
				" " " " "	36 " "	20 —
				" " " " "	42 " "	30 —
				" " " " "	48 " "	42 —
				" " " " "	54 " "	52 —
				" " " " "	60 " "	75 —
				Za misijon. križe in kapete	66 " "	115 —
769	Božje martre z olj. barv. pomal. z podstavkom	8 "				
	dto.	10 "				
	" " " " "	12 "				
	" " " " "	14 "				
	" " " " Za tabernakelne	16 " "				
	" " " " "	18 " "				
			Vsaka posebej			
770	Božje martre fino z olj. barv. pomalane	8 "	1123	Lesene podobe svetnikov blaž. Marije itd. fino z olj. bar. pomalane in z zlatom okinčane	12 " "	4 —
	" " " " "	10 "		" " " " "	15 " "	6 —
	" " " " "	12 "		" " " " "	18 " "	8 —
	" " " " "	14 "		" " " " "	24 " "	18 —
	" " " " Za tabernakelne	16 " "		" " " " "	30 " "	28 —
	" " " " "	18 " "		" " " " "	36 " "	40 —
				" " " " "	42 " "	46 —
				" " " " "	48 " "	65 —
				" " " " "	54 " "	75 —
				" " " " "	60 " "	100 —
771	Božje martre fino z olj. bar. mal. z podstav.	8 "				
	" " " " Altarski križi	10 "				
	" " " " "	12 "				
	" " " " "	15 "				
1011	Kristusi z olj. bar. pomalani za božji grob	24 "	12	Sestava več podob stane tudi več in sicer po tem, kakoršne so. Od menje znanih svetnikov se nam morajo poprej slike ali podobe doposlati.	—	
	" " " " "	30 "	18			
	" " " " "	36 "	24			
	" " " " "	42 "	35			